



سازمان بهداشت و آموزش پزشکی  
معاونت سلامت، اصلاح و تربیت  
دفتر برنامه ریزی اشغال و حرفه آموزی



سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور  
معاونت پژوهش، برنامه ریزی و بخش مهارت  
مدیریت مسابقات ملی و بین المللی مهارت

# دستورالعمل اجرایی برگزاری برگزاری

چهارمین دوره مسابقات آزاد مهارت زندانیان کشور  
دومین دوره مسابقات آزاد مهارت خانواده زندانیان کشور

با همکاری مشترک سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور و

سازمان زندان ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور

بهار ۱۴۰۴



## مقدمه

به استناد بند ۲۴ ماده ۴ قانون اساسنامه سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور و در راستای بازسازی روحی و ارتقای سطح توانمندی های شغلی زندانیان به عنوان بخشی از جامعه هدف مهارت آموزی و به منظور پیشگیری از وقوع جرم مسابقات مهارت زندانیان تعریف می گردد. اشتغال زایی مددجویان در زندان می تواند علاوه بر ایجاد امنیت روانی برای فرد و جامعه، در کاهش آمار بازگشت مجدد به زندان نیز تأثیر داشته باشد و با ایجاد حس مفید بودن در جلوگیری از ارتکاب جرم نقش مؤثری ایفا نماید. در این خصوص برگزاری مسابقات مهارتی ویژه زندانیان می تواند کمک شایانی در این امر باشد.

## اهداف مسابقات آزاد مهارت ویژه زندانیان خانواده های زندانیان

- ❖ ترویج فرهنگ مهارت آموزی در بین زندانیان و خانواده آنها
- ❖ ارتقای سطح کیفی آموزش های فنی و حرفه ای در سطح زندان ها و خانواده در مراقبت های پس از خروج از زندان.
- ❖ فراهم نمودن فرصت رقابت سالم در بین زندانیان و خانواده های آنها.
- ❖ ارتقای ضریب اشتغال پذیری ناشی از توانمندی های حرفه ای
- ❖ الگوسازی و افزایش مهارت آموزی زندانیان و خانواده های زندانیان.
- ❖ به روز رسانی و ارتقاء شایستگی ها و صلاحیت های حرفه ای زندانیان و خانواده های زندانیان.

## گروه های هدف طرح

۱- کلیه زندانیان و مددجویان مهارت آموز، مستقر در مؤسسه های کیفری تحت پوشش سازمان زندان ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور .

۲- خانواده زندانیان و مددجویان مهارت آموز

**تبصره ۱:** گروه هدف خانواده زندانیان و مددجویان مهارت آموز، صرفاً شامل همسر و فرزندان فرد زندانی بوده و در زندان هایی که شرایط برگزاری مسابقه برای خانواده در فضای داخل زندان مهیا باشند، قابل برگزاری خواهد بود.



**تبصره ۲:** تأیید شرایط برگزاری مندرج در تبصره ۱ بر عهده اداره کل زندان ها و اقدامات تأمینی و تربیتی استان خواهد بود.

### تعاریف:

**مؤسسه کیفری:** واحدی زیر مجموعه سازمان .. است که متهم یا محکوم به دستور مرجع قضایی یا قانونی صلاحیت دار، بازداشت و یا برای تحمل محکومیت حبس با هدف اصلاح و تربیت و بازسازی اجتماعی در آنجا نگهداری می شود. که انواع آن عبارت است از: زندان های بسته، نیمه باز، مرکز حرفه آموزی و اشتغال یا زندان باز، بازداشتگاه، اردوگاه کاردرمانی و کانون اصلاح و تربیت اطفال و نوجوانان

**استان مجری:** اداره کل آموزش فنی و حرفه ای استانی است که مسئولیت برگزاری مسابقات آزاد مهارت زندانیان و خانواده زندانیان را با اخذ مجوز از سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور بر عهده می گیرد.

**مسابقات:** منظور از مسابقات، "مسابقات آزاد مهارت زندانیان کشور و خانواده های آنها" می باشد و عبارتست از رقابتی که میان داوطلبین زندانی یا خانواده های آنها در رشته های فنی و حرفه ای مورد توافق و با نظارت سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور در مؤسسه های کیفری وابسته به سازمان زندان ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور در سطح استانی و شهرستانی تحت مدیریت اجرایی اداره کل آموزش فنی و حرفه ای استان مجری برگزار می شود.

**رقابت کننده:** مرد یا زن محکومی که به دستور مرجع قضایی یا قانونی صلاحیت دار، در یکی از انواع مؤسسه های کیفری، نگهداری می شود یا همسر و فرزندان محکومین یاد شده که در مسابقات در رشته مورد نظر شرکت نموده و به رقابت می پردازد.

### اعضای کمیته فنی و اجرایی مسابقات در سطح شهرستان

- ❖ رئیس مرکز آموزش فنی و حرفه ای معین شهرستان
- ❖ رئیس مؤسسه کیفری شهرستان
- ❖ مسؤول حفاظت اطلاعات زندان
- ❖ کارشناس آموزش فنی و حرفه ای شهرستان
- ❖ کارشناس اشتغال و حرفه آموزی زندان شهرستان
- ❖ مدیرعامل انجمن حمایت زندانیان شهرستان

### اعضای کمیته فنی و اجرایی مسابقات در سطح استان

۱. مدیرکل آموزش فنی و حرفه ای



۲. مدیرکل زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی
۳. معاون سلامت، اصلاح و تربیت اداره کل زندان‌های استان
۴. مدیرعامل انجمن حمایت زندانیان مرکز استان
۵. معاون آموزش، پژوهش و برنامه ریزی آموزش فنی و حرفه‌ای
۶. مسئول مسابقات ملی مهارت آموزش فنی و حرفه‌ای
۷. مسئول اشتغال و حرفه آموزی اداره کل زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی استان
۸. رئیس اداره حفاظت اطلاعات اداره کل زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی
۹. مسئول روابط عمومی اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای استان مجری
۱۰. مسئول روابط عمومی اداره کل زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی
۱۱. مسئول حراست اداره کل آموزش فنی و حرفه‌ای استان مجری
۱۲. مدیر نمایندگی بنیاد تعاون زندانیان استان

### اعضای کمیته فنی و اجرایی مسابقات در مرحله کشوری

❖ علاوه بر اعضای کمیته فنی و اجرایی مسابقات سطح استانی؛ مدیرکل دفتر مسابقات ملی و بین‌المللی مهارت سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور و مدیرکل دفتر برنامه ریزی اشتغال و حرفه آموزی سازمان زندان‌ها.

### شرح وظایف و اعضاء

**مدیریت اجرایی رشته:** ترکیبی از کارشناسان متخصص متشکل از مدیر رشته و کارشناس معاون، کارشناس تجهیز، کارشناس ایمنی و بهداشت و کارشناسان فنی هر رشته می‌باشد.

**کارشناس مسئول:** مسئولیت هدایت و هماهنگی کارشناسان داور و رقابت‌کنندگان، برای اجرای صحیح و مناسب مسابقات در رشته مورد نظر را با نظارت مدیر رشته برعهده دارد. مسئولیت برگزاری مسابقات در یک رشته تخصصی را با هماهنگی کامل مدیر رشته عهده دار می‌باشد.

**کارشناس داور:** حداقل ۳ نفر از کارشناسان متخصص و معتمد که وظیفه همکاری با کارشناس مسئول و داوری رشته جهت برگزاری مطلوب مسابقات را بر عهده دارند.



### کمیته فنی و اجرایی

وظیفه این کمیته تهیه دستورالعمل‌ها و برنامه ریزی اجرای صحیح مسابقات آزاد مهارت زندانیان از حیث تعیین رشته‌ها، زمان بندی اجرا، تعیین تعداد شرکت کنندگان و تعداد داوران و آموزش و نظارت فنی و رسیدگی به مشکلات و اعتراضات رقابت کنندگان، کارشناسان، سرپرستان تیم‌ها، نظارت بر روند ارزشیابی پروژه‌ها، اعلام نتایج و سایر موارد مربوطه می‌باشد.

### کمیته آموزش و تجهیز

وظیفه این کمیته وظیفه آماده سازی و تجهیز سایت‌های برگزاری مسابقات مطابق شرح فنی مسابقات و الزامات کمیته فنی و نظارت اجرائی می‌باشد.

### کمیته آماد و پشتیبانی

وظیفه این کمیته تأمین و تخصیص اعتبار مورد نیاز جهت تهیه کلیه زیرساخت‌ها، ترابری و جابجایی نیروی انسانی، تأمین زیرساخت‌های اقامتی، آمادی و پشتیبانی مسابقات جهت رقابت کنندگان، داوران و هیأت‌های اعزامی تیم‌ها را بر عهده دارد.

### کمیته تبلیغات و اطلاع‌رسانی

وظیفه این کمیته تبلیغ و اطلاع‌رسانی مراحل مختلف مسابقات به طرق مختلف از جمله پوستر، بروشور، تیزر تلویزیونی و رادیویی و رسانه‌های گروهی، ویرال نمودن مسابقات در فضای مجازی، برگزاری نشست‌های تخصصی و تعریف رویدادهای مرتبط، راه‌اندازی پویش‌های تخصصی و تبلیغاتی، برپایی مراسم افتتاحیه، اختتامیه مسابقات است.

### فرآیند شرکت زندانیان متقاضی در مسابقات

#### اطلاع‌رسانی:

اطلاع‌رسانی مسابقات آزاد مهارت از طریق "سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور و سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی" و رسانه‌های جمعی به صورت استانی و کشوری انجام می‌شود.

#### شرایط متقاضیان:

مددجویان و زندانیان حرفه‌آموز یا حرفه‌آموخته تحت پوشش سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور. التزام به رعایت تمامی قوانین و مقررات سازمان زندان‌ها.



### مدارک لازم برای ثبت نام:

عکس تمام رخ جدید

داشتن سلامت جسمی برای حضور در مسابقات مطابق توضیحات جدول رشته ها.

تبصره ۳: شرایط جسمی هر رشته توسط مدیریت مسابقات ملی و بین المللی مهارت تعیین و در قسمت توضیحات جدول رشته ها اطلاع رسانی می شود.

### ثبت نام:

لازم است افراد متقاضی دارای شرایط جهت شرکت در مسابقات با هماهنگی مدیریت مسابقات ملی و بین المللی مهارت سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور از طریق سازمان زندان ها نسبت به ثبت نام از تاریخ ۱۴۰۴/۰۴/۰۱ لغایت ۱۴۰۴/۰۴/۱۰ اقدام نماید.

### زمان بندی برگزاری مسابقات:

برگزاری مرحله شهرستانی از تاریخ ۱۴۰۴/۰۴/۰۱ لغایت ۱۴۰۴/۰۴/۳۰

برگزاری مرحله استانی از تاریخ ۱۴۰۴/۰۵/۰۱ لغایت ۱۴۰۴/۰۵/۳۰

برگزاری مرحله کشوری زندانیان از تاریخ ۱۴۰۴/۰۶/۱۵ لغایت ۱۴۰۴/۰۶/۱۸ در صورت فراهم بودن شرایط

### داوری مسابقات

داوری مسابقات با مشارکت کارشناسان و مربیان با تجربه درون و برون سازمان آموزش فنی و حرفه ای انجام می پذیرد. ارزیابی نتایج، مطابق دستورالعمل نحوه ارزشیابی پروژه های مسابقات ملی مهارت انجام می شود.

تبصره ۴: استان مجری می بایست تمام مراحل مسابقات را به منظور فراهم بودن امکان رسیدگی به شکایات احتمالی یا بررسی مجدد، مستند سازی نماید.

### سطوح اجرای مسابقات

اجرای این طرح در هر دو بخش زندانیان و خانواده بصورت دو مرحله ای شهرستانی و استانی در سراسر کشور می باشد.

### سطح شهرستانی:

۱. در این سطح، زندانیان یا خانواده زندانیان شده معرفی از سوی هر زندان در مسابقات شهرستانی حضور دارند.
۲. مدت زمان مسابقه بر اساس پروژه و تصمیم کمیته فنی رشته و حداکثر در یک روز اجرا خواهد شد.
۳. نحوه سنجش بصورت پروژه عملی خواهد بود.



۴. "شهرستان" مجری پس از اتمام "مرحله شهرستانی" می بایست مستندات و نتایج کسب شده را به "اداره کل آموزش فنی و حرفه ای و اداره کل زندان های استان" ارسال نمایند.

۵. در تمامی مراحل برگزاری مسابقات "شهرستانی"، ناظرین "اداره کل آموزش فنی و حرفه ای و اداره کل زندان های استان" حضور خواهند داشت.

۶. تأمین کلیه زیرساخت های مسابقات اعم از تجهیزات، مواد مصرفی، ابزارآلات و پذیرایی از عوامل رقابت بر عهده "اداره کل زندان ها" می باشد و در صورت کمبود امکانات و تجهیزات آموزشی در برگزاری مسابقه، اداره کل آموزش فنی و حرفه ای استان می بایست نسبت به همکاری با اداره کل زندان های استان در تامین لوازم یاد شده اقدام نماید.

۷. تأمین داوران مسابقه به عهده اداره کل آموزش فنی و حرفه ای استان می باشد.

**تبصره ۵:** از هر زندان و در هر رشته نفرات اول تا سوم از بین زندانیان و خانواده زندانیان به مرحله استانی راه خواهند یافت.

**تبصره ۶:** چنانچه دلیل امنیتی یا صلاحدید اداره کل زندانهای استان امکان جابجایی زندانیان منتخب شهرستان به زندان مرکز استان وجود نداشته باشد، پروژه واحد و زمان یکسان در یک تاریخ امکان برگزاری بصورت غیر متمرکز و همزمان وجود خواهد داشت.

### سطح استانی:

۱. در این سطح، نفرات منتخب زندانهای سطح استان یا خانواده زندانیان در مسابقات استانی حضور دارند.

۲. مدت زمان مسابقه بر اساس پروژه و تصمیم کمیته فنی رشته و حداکثر در یک روز اجرا خواهد شد.

۳. نحوه سنجش بصورت پروژه عملی خواهد بود.

۴. تأمین کلیه زیر ساخت های مسابقات اعم از تجهیزات، مواد مصرفی، ابزارآلات و پذیرایی از عوامل رقابت بر عهده "اداره کل زندان ها" می باشد. در صورت کمبود امکانات و تجهیزات آموزشی در برگزاری مسابقه، اداره کل آموزش فنی و حرفه ای استان می بایست نسبت به همکاری با اداره کل زندان های استان در تامین لوازم یاد شده اقدام نماید.

۵. تأمین داوران مسابقه به عهده اداره کل آموزش فنی و حرفه ای استان می باشد.

۶. استان مجری مسابقات پس از اتمام مرحله "استانی" می بایست مستندات و نتایج کسب شده را به "دفتر مسابقات ملی و بین المللی مهارت سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور و دفتر برنامه ریزی اشتغال و حرفه آموزی سازمان زندان ها" ارسال نماید.

۷. در تمامی مراحل برگزاری مسابقات استانی ناظرین دفتر مسابقات و سازمان زندان ها حضور خواهند داشت.



### سطح کشوری:

۱) مرحله کشوری، آخرین مرحله برگزاری مسابقات بوده و بصورت یکپارچه در سطح ملی و صرفاً برای زندانیان برگزار می گردد.

۲) به دلیل عدم امکان انتقال زندانیان منتخب استانی به مرحله کشوری، این مرحله در صورت مهیا بودن امکانات و شرایط لازم، بصورت "غیر متمرکز و همزمان در مرکز هر استان" با حضور نفرات اول تا سوم هر رشته برگزار می گردد.

۳) نحوه سنجش بصورت پروژه عملی خواهد بود

۴) ارزیابی این مرحله بر اساس سیستم CIS خواهد بود.

### امتیازات نفرات برگزیده

به منظور ایجاد جذابیت در مسابقات و تکوین نشاط و بالندگی و افزایش سطح مهارت در بین زندانیان مشوق های زیر برای برگزیدگان این دوره از مسابقات و به نفرات اول تا سوم تعلق می گیرد.  
تقدیر از برگزیدگان :

تقدیر از برگزیدگان مسابقات طی مراسم رسمی در استان (با هماهنگی مشترک اداره کل آموزش فنی و حرفه ای استان و اداره کل زندان ها و اقدامات تأمینی و تربیتی) و با حضور اعضای شورای مهارت و مقامات قضایی استان به نفرات برتر در هر رشته شغلی جوایز مادی و معنوی به شرح زیر اعطا خواهد شد:

➤ صدور گواهی حضور در مسابقات با ذکر نام رشته برگزار شده با امضاء مدیر کل آموزش فنی و حرفه ای استان بدون ذکر عبارت زندان.

➤ صدور کارت مربیگری برای نفرات برتر استانی و کشوری در هر رشته شغلی برابر ضوابط سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور (ضوابط از طریق ادارات کل آموزش فنی و حرفه ای استانها بصورت رسمی در اختیار اداره کل زندانها و اقدامات تأمینی و تربیتی استانها قرار گیرد).

➤ اعطای لوح تقدیر از سوی مدیرکل زندان ها و اقدامات تأمینی و تربیتی استان به نفرات برتر استانی و کشوری.

➤ اعطای ارفاقات قانونی ماده (۸۰) آئین نامه اجرایی سازمان زندانها به نفرات برتر مسابقات در هر سه سطح شهرستانی، استانی و کشوری

➤ اعطای جایزه نقدی و غیر نقدی به نفرات برتر مسابقات مرحله استانی و کشوری از سوی بنیاد تعاون زندانیان و انجمن حمایت از زندانیان



### رشته های مسابقات زندانیان و خانواده های زندانیان

هر استان با توجه به زیرساخت های در اختیار، مسابقات را در حداقل ۵ و حداکثر ۸ رشته از میان رشته های زیر برگزار می نماید. استان می تواند یک تا دو رشته (با رعایت سقف تعداد رشته ها) خارج از لیست یاد شده را متناسب با ظرفیت استان برگزار نماید.

- جوشکاری
- تعمیر خودرو
- خیاطی
- پیرایشگری مردانه
- پیرایشگری زنانه
- صنایع چوب
- قالببافی
- برق ساختمان
- تراش سنگهای قیمتی
- صنایع چرم

رشته های مرتبط با خانواده های زندانیان به شرح ذیل علاوه بر رشته های مذکور پیشنهاد میگردد سایر رشته ها از سوی سازمان زندانها پیشنهاد گردد.

- آشپزی
- قنادی
- خیاطی زنانه
- خیاطی مردانه